

Tu'un siki hepatitis B

¡Ndi'i ja jiniñu'un kuni ní nuu 2 minuto axi jaku ka!

Naguá kuu Hepatitis B

Hepatitis B kuu in kue'e xtaa je'e ja ndo'o ñati ndi'i ñayiví. Virus hepatitis B (VHB), kivi nuu nda célula xtaa je'e de sa'a kue'e cirrosis (tianda), nduu satíñu va'a xtaa je'e axi cancer xtaa je'e.

Ñati ndi'i ñayiví kivi keue' ya'a ji ta ja ña'nu ji iyo jichi ja kundee ji nuu de kee nuu niñi ji. Kuu ya'a ñati 6 yoo nde nduva'a ji, de tiempo ñukua kuu skuikin ji inka ñayiví. Kueka kuu, ja nda ñee ji nda suchí luli yika ka ji nuu kue'e ya'a (kuu kundo'o ji kue'e ya'a nde kuu ji) vi'i ka nú ni jikuta'an ji jín kue'e VHB.

Ñati 5-10% nda ñayiví ña'nu, 30-50% nda suchí luli ji 90% nda ñee nduu kundee ji nuu kue'e ya'a de ndo'o xeen tuni ka ji. Nda ñayiví ja ndo'o ji kue'e ya'a kuu skuikin ji virus ya'a inka ñayiví (vese nduu xtuu kue'e ji) de suni ka'a tuni ka kuu ja kundo'o ji kue'e xtaa je'e ji axi kivi cáncer nuu xtaa je'e ji ichi nuu.

In tu'un va'a kuu ja kuu jekani kue'e ya'a jín in vacuna ja satíñu va'a. Suni iyo tatan ja kuu ko'o nda ñayiví ja ndo'o ji hepatitis B crónica.

Nda ñayiví ja ndo'o Hepatitis B

Nuu nika'nu ñuyiví:

- 1.5 millón ñayiví jikin kue'e ji de
- 296 millón ñayiví kundo'o xeen ji kue'e hepatitis B
- 820,000 ñayiví ji'i ndaká kuiya (nuu 30 segundo ji'i 1 ji) siki ja sa'a xeen hepatitis B, tanu kuu cáncer xtaa je'e

Nuu Estados Unidos:

- Ñati 20,000 ñayiví jikin kue'e ji
- Ñati 2.4 millón nda ñayiví Estados Unidos jikin kue'e hepatitis B
- Kua'a mil nda ñayiví Estados Unidos ji'i ji sa'a hepatitis B ji nda kue'e ja sa'a ke'e ya'a, tanu kuu cancer xtaa je'e

A kuu jekani kue'e Hepatitis B

¡Saa! Katu'un ní médico ní siki vacuna hepatitis B de koto ní maa ní ji nda ta'an ní ndikivi. Nda Centers for Disease Control and Prevention (CDC, Ve'e nuu jito ji jekani nda kue'e) jikan ji ja nda ñee, nda suchí luli, nda ñayiví ja iyo ñati 59 kuiya ji nda ja iyo vi'i ka 60 kuiya ni'in ji vacuna hepatitis B. Nú nduu ndee ní ini Estados Unidos World Health Organization (WHO, Organización Mundial de la Salud) jikan ja nda ñee, nda suchí luli, nda suchí kuachi ja iyo ji ñati 18 kuiya ji nda ñayiví ña'nu ja yika ji ni'in ji vacuna. ¡Kuna'an ní, vachi jaku ni de kuu kundo'o ní kue'e ya'a ndi'i kivi ja kuteku ní!

Hepatitis B Foundation kuu in organización ja iyo ini ñuu yo ja nduu jikan ji xu'un de tiñu sa'a ji kuu ja nandukú ji tatan nuu kue'e ya'a ji ja kuu nda ñayiví ja ndo'o hepatitis B nuu nika'nu ñuyiví.

Nasa jikin Hepatitis B

Hepatitis B jikin ji nuu niñi axi nuu ndeyu'u ñayiví ja ndo'o kue'e. Kuu sukua nú ni kivi niñi ya'a nuu niñi ní, ni iyo relación sexual ní de nduu ni jito ní maa ní, ni chi'in ní droga maa ní axi nú in ña'an ja ñu'un chijin ña ndo'o ña kue'e kuu skuikin ña ñee ña iini ñu'un ji chijin ña axi ta kaku ji.

Hepatitis B kuu kuikin ji:

- Ja kivi niñi kue'e nuu niñi va'a
- Ja koo relación sexual de ma koto maa
- Jín yitikú ja te'en (ta jatiñu droga ja kivi nuu niñi, yitikú tatuaje/ja tee yavi nuu kuñu)
- Ja kundee ní jín in ñayiví ja ndo'o kue'e
- Ta in naná ñu'un se'e ña de ndo'o ña kue'e kuu skuikin ña ñee ña iini ñu'un ji chijin ña axi ta kaku ji
- Ta jenuu nuu ta'an rastrillu ixi yu'u, cepillu nu'un, cortaúña, kayiso'o axi inka ka ndatiñu jín in ñayiví ja ndo'o kue'e
- Nu'un ja yi'i yu'u in ñayiví ja ndo'o kue'e
- Nda ndatiñu ja nduu sa'a ndoo de ja jetiñu in dentista, médico ji nda ja je'nde ixi

Hepatitis B ma kukin ji:

- Ta chitu ta'an yu'u
- Ta kayu axi kexen
- Ta tñin ta'an, numi ta'an, axi ta tñin nda inka ñayiví
- Ta yaji ndeyu ja sa'a in ñayiví ja ndo'o kue'e

Na ñayiví ku ja ñama ka kundo'o Hepatitis B

- Nda ñee ja kaku ji de ndo'o naná ji VHB
- Nda ñayiví ja ndee ji jín in ñayiví ja ndo'o kue'e
- Nda suchí luli ja vaji ji in ñuu nuu iyo tuni kue'e VHB
- Nda ñayiví ja iyo relacion sexual ji de nduu jito ji maa ji axi ndee ji jín vi'i ka in ña'an axi tee ta ncha'a jinu 6 yoo
- Nda ñayiví ja ni kee ja ndo'o ji in enfermedad de transmisión sexual (ETS)
- Nda tee ja iyo relación sexual de jín in tee
- Nda ñayiví ja jenuu nuu ta'an ji yitikú ji jerinca
- Nda ñayiví ja satatan ji nda ja chindeé ji ñayiví ja ku'u
- Nda ñayiví ja sa'a ji in diálisis nduchi i'ní ji
- Nda ñayiví ja ndee ji axi ja satiñu ji ini in vekaa axi nuu kidoo kua'a ñayiví

Kua'a ka tu'un siki hepatitis B (vachi Inglés)

- Fundación Hepatitis B: <http://www.hepb.org>
- CDC Nuu jito kue'e virus hepatitis: <https://www.cdc.gov/hepatitis/>
- World Health Organization: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs204/en/>
- Satiñu ka'un tágua satatan: <http://www.immunize.org>